ارتباط بین آگاهی، خودکارآمدی و کیفیت زندگی با کنترل قند و چربی خون در بیماران دیابتیک مصرف‌کننده دخانیات

علیرضا شهاب جهانلو [۱] دکتر فضل‌الله غفرانی‌پور [۲] ژولیت جهانی [۳] دکتر سیدعلیرضا سبحانی [۴] دکتر مسعود کیمیاگر [۵] دکتر مریم وفایی [۶] دکتر علیرضا حیدرنیا [۷]

[۱] مربی گروه بیوشیمی، [۲] پرستار، [۴] استادیار گروه پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان [۳] دانشیار گروه بهداشت، [۵] استاد گروه تغذیه، [۶] استادیار گروه روانشناسی، [۷] دانشیار گروه آموزش بهداشت، دانشگاه تربیت مدرس

مجله پزشکی هرمزگان سال یازدهم شماره چهارم زمستان ۸۶ صفحات ۲۶۶-۲۶۱

چکیده

مقدمه: *سازمان بهداشت، کیفیت زندگی را به مفهوم درک برداشت هر فرد از موقعیت خود در زندگی با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی دانسته است. هدف این مطالعه بررسی ارتباط آگاهی، خودکارآمدی و کیفیت زندگی با کنترل قند خون و چربی خون در افراد مبتلا به دیابت قندی، بر اساس مصرف دخانیات بیماران می‌باشد.*

روش کار: *این مطالعه یک مطالعه مقطعی بوده و در مدت سه ماه در کلینیک دیابت شهر بندرعباس انجام گرفت. ۱۲۵ بیمار مبتلا به دیابت نوع دوم به روش سرشماری وارد مطالعه شدند. تمامی بیماران دارای سابقه بیش از یکسال مبتلا به دیابت بودند. پرسشنامه کیفیت زندگی WHOQOL BREF-26، پرسشنامه استاندارد خودکارآمدی و پرسشنامه استاندارد دانش و آگاهی در بیماران دیابتیک مورد استفاده قرار گرفت. در این بیماران، میزان HbA1c میزان LDL میزان تری‌گلیسرید، میزان کلسترول تام، میزان HDL ، سنجیده شده است. کلیه داده‌ها پس از جمع‌آوری بوسیله نرم‌افزار SPSS 12 و استفاده از t-test و آزمون من‌ویتنی تجزیه و تحلیل شد.*

نتایج: *میانگین دانش و آگاهی در بیماران سیگاری کمتر از بیماران غیرسیگاری و معنی‌دار بود. سطح کیفیت زندگی بیماران سیگاری کمتر از غیرسیگاری و معنی‌دار بود ($P<$ ۰/۰۱). میزان توانایی تمرکز در بیماران سیگاری کمتر از بیماران غیرسیگاری بود ($P<$ ۰/۰۴). احساسات منفی مانند غمگینی، نگرانی و افسردگی در بیماران سیگاری بیشتر از بیمارانی بود که سیگار نمی‌کشیدند ($P<$ ۰/۰۵).*

نتیجه‌گیری: *با وجود این که در این بررسی، تفاوت میان بیماران دیابتیک غیرسیگاری بر اساس پرسشنامه‌های ذکر شده مشخص شد، ولی با مقایسه بین متغیرهای آزمایشگاهی، هیچگونه اختلاف معنی‌داری بین افراد دیابتیک سیگاری و غیرسیگاری ملاحظه نشد. بنابراین پیشنهاد می‌گردد که یک مداخله آموزشی جهت بالا بردن سطح دانش و آگاهی بیماران دیابتیک سیگاری انجام گیرد.*

کلیدواژه‌ها: *کیفیت زندگی – خودکارآمدی – دیابتی – دخانیات*

نویسنده مسئول:
علیرضا شهاب جهانلو
معاونت آموزشی و پژوهشی
دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
بندرعباس – ایران
تلفن: ۳۳۳۷۱۹۰ ۷۶۱ ۹۸+
پست الکترونیکی:
Jahanlu@gmail.com

دریافت مقاله: ۸۶/۷/۳ اصلاح نهایی: ۸۶/۱۰/۶ پذیرش مقاله: ۸۶/۱۲/۱۰

مقدمه:

استعمال دخانیات علت بیش از ۲۰٪ مرگ‌های قابل پیشگیری در کشورهای توسعه یافته است (۱). به همین علت برخی از پژوهشگران معتقدند که استعمال دخانیات در حال حاضر مهمترین معضل بهداشتی است (۲). افراد سیگاری هر روز به سیستم مراقبتهای بهداشتی - درمانی وارد و خارج می‌شوند بدون آنکه حتی مداخله‌ای برای ترک این عامل خطر مهم بهداشتی برای